

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-консультаційний
центр заочної освіти

Кафедра публічного управ-
ління та менеджменту при-
родоохоронної діяльності

Кваліфікаційна робота бакалавра

на тему: Підвищення ефективності управління грошовими потоками
підприємства

Виконав студент групи У- 5
спеціальності 073 «Менеджмент»

Бахрамли Рауф Расім огли

Керівник канд.екон.наук, доц.

Розмарина Альбіна Леонідівна

Рецензент д-р екон.наук, проф.
ОНАХТ

Немченко Валерій Вікторович

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет Навчально-консультаційний центр заочної освіти

Кафедра Публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності

Рівень вищої освіти бакалавр

Спеціальність 073 «Менеджмент»

(шифр і назва)

Освітня програма Менеджмент

(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

Павленко О.П.

“19” квітня 2021 року

**З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА**

студенту(ці) Бахралми Рауф Расім огли

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Підвищення ефективності управління грошовими потоками підприємства

керівник роботи Розмарина Альбіна Леонідівна, канд.екон.наук, доцент,

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом ОДЕКУ від “ ___ ” _____ 2021 року № ___

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених, у яких висвітлюються питання аналізу і обґрунтування виробничої програми підприємства, визначення основних проблем, статистичні та нормативно-правові матеріали, фінансова звітність підприємства

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

1. Теоретичні основи управління грошовими потоками на підприємстві _____

2 Фінансово-економічний аналіз ВАТ "Одеська ТЕЦ" _____

3 Удосконалення управління грошовими потоками на ВАТ "Одеська ТЕЦ" _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) _____

_____

_____

_____

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 19 квітня 2021 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Оцінка виконання етапу	
			у %	за 4-х бальною шкалою
1.	Робота з літературними джерелами	19.04-24.04.21	60	задовільно
2.	Робота над розділом 1 « <u>Теоретичні основи управління грошовими потоками на підприємстві</u> »	25.04-07.05.21	60	задовільно
3.	Робота над розділом 2 « <u>Фінансово-економічний аналіз ВАТ "Одеська ТЕЦ"</u> »	08.05-19.05.21	60	задовільно
4.	Рубіжна атестація	11.05-15.05.21	60	задовільно
5.	Робота над розділом 3 « <u>Удосконалення управління грошовими потоками на ВАТ "Одеська ТЕЦ"</u> »	20.05-03.06.21	60	задовільно
6.	Оформлення роботи	04.06-06.06.21	60	задовільно
7.	Здача роботи на кафедрі (п.4.1)	07.06.21	60	задовільно
	Інтегральна оцінка виконання етапів календарного плану (як середня по етапам)		60	задовільно

Студент _____ Бахрамли Рауф Расім огли
 (підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Розмарина А.Л.
 (підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	8
1.1. Економічна сутність грошового потоку	8
1.2. Принципи управління грошовими потоками	17
1.3. Основні етапи управління грошовими потоками підприємства	19
1.4. Методи оптимізації грошових потоків підприємства	1
1.5. Планування грошових потоків підприємства.....	41
1.6. Розробка платіжного календаря.....	52
РОЗДІЛ 2 ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ВАТ "ОДЕСЬКА ТЕЦ"	60
2.1. Організаційно-правова характеристика підприємства	60
2.2. Аналіз основних результатів діяльності підприємства	63
2.3. Аналіз фінансового стану підприємства.....	68
2.4. Аналіз грошового потоку на підприємстві	72
РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ НА ВАТ "ОДЕСЬКА ТЕЦ"	76
3.1. Особливості формування грошових потоків на ВАТ «Одеська ТЕЦ»	76
3.2. Формування політики управління дебіторською заборгованістю - як спосіб зниження відтоку грошових коштів ВАТ «Одеська ТЕЦ»	80
3.3. Розробка заходи щодо збільшення бюджету ВАТ «Одеська ТЕЦ» за рахунок продажу основних средств	86
3.4. Розробка заходи щодо збільшення бюджету ВАТ «Одеська ТЕЦ» за рахунок передачі об'єктів ЖКГ на баланс м Одесси	88
3.5. Розробка заходи щодо забезпечення платоспроможності ВАТ «Одеська ТЕЦ» в міжсезонний період	90.
ВИСНОВКИ.....	93
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	101

ВСТУП

В сучасних умовах господарювання на керівників підприємств лягає велика відповідальність за фінансове здоров'я підприємства. Відомо, що ознаками банкрутства є наступні показники: втрата фінансової стійкості підприємства та неплатоспроможність підприємства. Слід зазначити, що незадовільний значення показника платоспроможності підприємства може бути навіть при успішній діяльності підприємства. Причиною цього явища відсутність на підприємстві належної уваги до управління грошовими потоками.

Переважна більшість підприємств відчувають труднощі, пов'язані з тим чи іншим видом дефіциту грошових коштів. Вирішення цієї проблеми не завжди пов'язано із зовнішніми обставинами. Ефективне управління потоками - найважливіший і привабливий внутрішній джерело фінансування підприємства. Управління потоком грошових коштів - ключова функція фінансового керуючого, найбільш повно характеризує стиль і рівень його роботи.

Тема дипломної роботи є актуальною, так як питання забезпечення платоспроможності підприємства займають одне з ключових позицій у фінансовому управлінні підприємством. Своєчасне виконання платіжних зобов'язань є однією з основних характеристик ділової репутації підприємства, формує у підприємства позитивну кредитую історію, що в кінцевому рахунку підвищує вотум довіри як у банківських установ, так і інших кредиторів.

Метою дипломного проекту є вивчення методичних прийомів розробки політики управління грошовими коштами, вивчення внутрішніх і зовнішніх факторів, і способи впливу на них з метою отримання позитивного чистого грошового потоку.

Основні завдання дослідження обумовлені поставленою метою і включають:

- 1) вивчення теоретичних основ управління грошовими потоками;
- 2) визначення основних принципів і етапів формування політики управління грошовими потоками;
- 3) вивчення методів оптимізації і планування грошових потоків, в ме-

тою забезпечення платоспроможності підприємства;

- 4) аналіз стану грошових потоків на конкретному підприємстві;
- 5) розробка рекомендацій щодо вдосконалення системи управління грошовими потоками.

Об'єктом дослідження є процес управління грошовими потоками із застосуванням сучасних розробок в області фінансового менеджменту, і перш за все бюджетування, планування, контроль і розробка коригуючого управлінського рішення.

Предметом дослідження є грошові потоки ВАТ «Одеська ТЕЦ».

Теоретичною і методологічною основою досліджень стали теоретичні положення про управління грошовими потоками, методичних підходах до управління платоспроможністю підприємства, використання інформаційних систем і технологій в управлінні фінансовою діяльністю підприємства.

Інформаційною базою дипломного проекту є теоретичні та методичні розробки вчених і практиків (українських, російських, польських, німецьких) в області фінансового менеджменту; законодавчих актів, статистична і фінансова звітність підприємства, а також аналітичні дані управлінського обліку.

Наукова новизна результатів дослідження полягає в розробці підходів до вдосконалення управління грошовими потоками на ВАТ «Одеська ТЕЦ».

ВИСНОВКИ

В сучасних умовах господарювання на керівників підприємств лягає велика відповідальність за фінансове здоров'я підприємства. Відомо, що ознаками банкрутства є наступні показники: втрата фінансової стійкості підприємства та неплатоспроможність підприємства. Слід зазначити, що незадовільний значення показника платоспроможності підприємства може бути навіть при успішній діяльності підприємства. Причиною цього явища відсутність на підприємстві належної уваги до управління грошовими потоками.

Переважна більшість підприємств відчувають труднощі, пов'язані з тим чи іншим видом дефіциту грошових коштів. Вирішення цієї проблеми не завжди пов'язано із зовнішніми обставинами. Ефективне управління грошовими потоками - найважливіший і привабливий внутрішній джерело фінансування підприємства. Управління потоком грошових коштів - ключова функція фінансового керуючого, найбільш повно характеризує стиль і рівень його роботи.

В ході виконання дипломного проекту розглянуті методичні прийоми розробки політики управління грошовими коштами, вивчено вплив внутрішніх і зовнішніх факторів на грошові потоки, і способи управління грошовими потоками з метою забезпечення платоспроможності підприємства.

Досліджено теоретичні та методичні засади управління грошовими потоками; визначені основні принципи та етапи формування політики управління грошовими потоками; вивчені методи оптимізації та планування грошових потоків.

Як об'єкт дослідження розглядалися проблеми управління грошовими потоками на ВАТ «Одеська ТЕЦ». Виявлено основні причини виникнення дефіциту платіжних засобів та розроблено рекомендації щодо вдосконалення системи управління грошовими потоками з метою підвищення платоспроможності підприємства.

У дипломному проекті було проведено фінансово економічний аналіз діяльності ВАТ «Одеська ТЕЦ».

З 2017р по 2019р майно підприємства збільшилось на 32,7% (31957 тис. грн). Товарний випуск продукції збільшився на 10256 тис. грн, що становить 37,9%. Собівартість енергії зросла на 53,2%. Очевидно, що темпи зростання витрат значно перевищують темпи зростання товарної продукції і обумовлено це, перш за все збільшенням вартості газу.

Як наслідок, вищесказаного, є зростання збитків підприємства практично в 2,5 рази. Якщо в 2017р збиток становив 3609 тис. грн, то 2019 - 5470 тис. грн.

Наявність на підприємстві, крім основного, операційного виду діяльності, фінансової та інвестиційної, дозволило знизити балансовий збиток на (4306-1861) 2445 тис. грн. Балансовий збиток за досліджуваний період збільшився в 1,5 рази.

Чисельність робітників за 2 роки значно зменшилася на 35 чол (6%) і становить 529 чол.

Значно зросла середньомісячна зарплата на 285,72 грн (61,7%).

Основні виробничі фонди зношені на 87%. Знос основних виробничих фондів с2017г по 2019р збільшився на 3,3%

Встановлена тенденція зростання величини збитків, значно зменшила частку власного капіталу, а отже і частку робочого капіталу на 1675 тис. грн (29,3%).

Негативно позначається на платоспроможності підприємства значне збільшення кредиторської заборгованості на 12498 тис.грн (23,9%), в порівнянні зі збільшенням дебіторської заборгованості - 2580 (3,6%). Така тенденція знижує і платоспроможність підприємства. У підприємства недостатньо оборотних коштів, щоб своєчасно погасити поточні зобов'язання.

Аналіз фінансового стану підприємства дозволяє зробити висновок, що ВАТ «Одеська ТЕЦ» знаходиться перед загрозою банкрутства. У наявності основні його ознаки: втрата фінансової стійкості і неплатоспроможність

підприємства.

В результаті аналізу грошових потоків на підприємстві з 2018р по 2019р можна зробити наступні висновки:

Загальний обсяг позитивного грошового потоку (прихід) по операційній діяльності в 2019р (12588 тис.грн) збільшився в порівнянні з 2018р (11165 тис.грн). Негативний грошовий потік (відтік грошових коштів) в 2019р знизився з 12142 тис.грн до 10885 тис.грн .. Чистий грошовий потік з негативною величини (-977 тис.грн) в 2018р прийняв позитивне значення - 1703 тис.грн. З огляду на, що чистий грошовий потік по операційній діяльності повинен бути завжди позитивним, дані зміни слід вважати позитивним явищем.

В ході ведення господарської діяльності на підприємства здійснювалася інвестиційна діяльність, яка супроводжувалася як припливом, так і відтоком грошових коштів. У 2018р були продані, які не використовуються в господарській діяльності основні засоби на суму 24 тис. Грн. Надходження коштів від реалізації основних засобів склали позитивну складову грошового потоку. Капітальний ремонт котла №6 зажадав в2018г 395 тис.грн, в 2019р. - 248 тис.грн.

Таким чином, чистий грошовий потік по інвестиційній діяльності, в даному випадку негативний, що допустимо при даному виді діяльності.

Для забезпечення платоспроможності підприємства в 2018р. підприємством ил узятий кредит в розмірі 2145 тис.грн. Частково цей кредит був погашений в 2018р. -990 тис.грн, і повністю в 2019р -1155 тис. Грн дані види руху грошових коштів відносяться до фінансової діяльності. Чистий грошовий потік по фінансовій діяльності в 2018р був позитивним, в 2019р - негативним.

Проте, не дивлячись на спроби підприємства в 2018р. нормалізувати платоспроможність підприємства, сумарний чистий грошовий потік за всіма видами діяльності виявився негативним і компенсувався залишком коштів, які були на рахунку підприємства на початок 2018р. У 2019р, незважаючи на значний негативний грошовий потік по фінансовій діяльності, підприємству вдалося залишитися платоспроможним, за рахунок позитивного грошового по-

току по операційній діяльності.

Особливість формування доходу ВАТ «Одеська ТЕЦ» полягає в тому, що надходження грошових коштів носять сезонний характер, тобто основні надходження грошових коштів спостерігається тільки в опалювальний сезон. Спрямованість витрачання грошових коштів, також носить сезонний характер. В опалювальний сезон, основними витратними статтями є: оплата за постачання і транспортування газу, оплата праці та відрахування на соціальні заходи, а також витрати на поточний ремонт. Поза опалювального сезону, підприємство витрачає кошти на підготовку обладнання до опалювального сезону (капітальний і поточний ремонт), оплату праці та відпусток. Очевидно, що особливо в літній період, підприємство гостро відчуває дефіцит платіжних засобів. Саме, тому при розробки політики управління грошовими потоками,

Управління фінансовим циклом проводиться на основі повної та оперативної інформації про поточну діяльність підприємства. Завдяки графіку руху грошових коштів, можна щодня відстежувати структуру витрат підприємства (рис.11), співвідношення поступенное і витрачання грошових коштів, зміна дебіторської та кредиторської заборгованості, залишків готової продукції на складі.

Управління дебіторською заборгованістю здійснюється відповідно до прийнятої внутрішньою політикою підприємства, а саме політикою розрахунків. При цьому враховуються такі чинники: як довго ми працюємо зі споживачем, в яких обсягах поставляється йому продукцію, яка кредитна історія споживача, його платоспроможність. З огляду на нестабільність економічної ситуації в країні, невизначеність у взаєминах з країнами Близького Зарубіжжя, на підприємстві не практикується політика відстрочки платежів платежів.

План вироблення теплоенергії може протягом року переглядатися, і тоді коригується загальний план продажів. Плануючи обсяг продажів, підприємство планує і надходження грошових коштів.

Надходження грошових коштів контролюються щодня, для цих цілей го-

тується звіт по дебіторській заборгованості. За допомогою звіту перевіряється сума заборгованості, виконання термінів оплати, чи немає простроченої заборгованості. І таким чином контролюється позитивний грошовий потік.

Якщо терміни оплати порушуються, приймаються заходи по погашенню заборгованості. У цьому процесі беруть активну участь співробітники відділу збуту. Вони володіють всією інформацією про підприємство, який обсяг теплоенергії спожитий, яка сума коштів має бути перерахована підприємству і в які терміни.

При управлінні рухом товарно-матеріальних цінностей звертають особливу увагу на ті з них, які мають велику питому вагу, в загальному, обороті, в вартісному вираженні. Підприємство приділяє увагу управлінню рухом запасних частин для технологічного обладнання. Якщо, наприклад, окремо розглянути особливості управління товаро-матеріальними цінностями, то управління здійснюється відповідно до встановлених вимог безпеки експлуатації обладнання. З огляду на, що на підприємстві обладнання зношене на 87%, то це вагома стаття витрат, а отже складова негативного грошового потоку.

При розробці ефективної системи управління грошовими потоками підприємства, цей процес можна розбити на два етапи:

- розробка бюджету;
- контроль за його виконанням.

Бюджет підприємства є основою діяльності будь-якого підприємства. Бюджет складається з трьох складових: бюджетів операційної діяльності; бюджету інвестиційної діяльності, і фінансових планів. В результаті розробки основного бюджету підприємства на наступний рік, визначається потенційний прибуток, а також розмір необхідних грошових ресурсів.

Після аналізу діяльності підприємства за звітний період отримуємо фактичні дані і бачимо, як виконується дохідна частина (чи є затримки з оплати споживачами, виділення субсидій і дотацій), а також як «веде» себе видаткова частина (скільки коштів було направлено на закупівлю газу, оплату послуг з

транспортування газу, товарно-матеріальних цінностей, оплати послуг і т. д.). Якщо ж на підставі аналізу отриманих результатів приймається рішення про перегляд бюджету, то відповідно переглядається і прогнозний (плановий) звіт про рух грошових коштів.

НАК «Енергетична компанія України», представляє інтереси акціонера (держави) і контролює фінансову діяльність всіх теплогенеруючих станцій України, в тому числі і ВАТ «Одеська ТЕЦ», а отже зацікавлена в ефективній діяльності підприємства, в ефективному використанні високоліквідних активів - грошових коштів. Для контролю над цими підприємствами, НАК здійснює щоденний контроль за рухом грошових коштів. Щодня по електронній пошті відправляється Макет руху грошових коштів (додаток Д). Макет містить 3 види інформації: фінансовий план на місяць; рух грошових коштів за попередній день; рух грошових коштів за станом на дату відправки макета. Макет за останнє число місяця, є інформаційною базою для контролю виконання фінансового плану за місяць. Відхилення більш, ніж на 5%, вимагає письмового пояснення причин даного відхилення. Такий підхід дозволяє задуматися керівникам підприємства і проаналізувати причини такого відхилення від фінансового плану. А також вжити заходів щодо попередження таких відхилень в наступні періоди

Для збільшення суми чистого грошового потоку, що є необхідною умовою забезпечення платоспроможності ВАТ «Одеська ТЕЦ», необхідно розробити план заходів, які б сприяли збільшенню припливу і зниження відтоку грошових коштів.

Перш за все це заходи, пов'язані з забезпечення платоспроможності підприємства в міжсезонний період. Потреба в коштах у цей період визначається фондом оплати праці, розміром відрахувань на соціальні заходи, величиною податків. Міжсезонний період - літній час, період відпусток і на підприємстві збільшується потреба коштів для виплати відпускних і отже відрахувань до фондів соціального страхування. Щоб забезпечити виплатами відпускників, необхідно встановити графік відпусток (з одного боку для забез-

печення функціонування станції, з іншого боку для зниження виплат відпускних в літню пору).

Для забезпечення платоспроможності ВАТ «Одеська ТЕЦ» в міжсезонний період, до мінімуму скорочено видаткова частина складу витрат включає заробітну плату. Відрахування на соціальні заходи і витрати, пов'язані з підготовкою до опалювального сезону). Загальна місячна потреба в коштах становила тисячу триста дев'яносто сім тис. грн. і 5588 тис. грн за весь міжсезонний період. Надходження грошових коштів очікуються у вигляді оплати боргів за теплоенергію минулого сезону (близько 150 тис. грн / міс), отримання дотацій з місцевого бюджету за різницю в тарифах (200 тис. грн / міс), заплановано отримання грошових коштів від реалізації основних фондів (358 тис. грн). проте цього недостатньо, для виконання щомісячних зобов'язань. Платоспроможність забезпечується за рахунок відкриття кредитної лінії в банку на 3000 тис. грн,

Слід також зазначити, що зниження витрат при передачі теплоенергії дозволить скоротити витрат на виробництво втраченої теплоенергії, а отже знизити відтік грошових коштів на оплату газу їм його транспортування, на послуги водопостачання, так як це основні витратні складові собівартості теплоенергії. Проаналізувавши платежі по операційній діяльності за 2019р (10 885 тис. грн), скорочення витрат на 50%, дозволить знизити відтік грошових коштів $(10885 * (25\% / 2) = 1353,1$ тис. грн). Тобто фактично вивільнить кошти для розрахунків по оплаті праці та соціального страхування за один місяць, а отже потреба в кредиті зменшиться з 3,0 до 1,7 млн. грн.

Реалізація даних заходів ВАТ «Одеська ТЕЦ» платоспроможність.

Аналіз оплати праці показав випередження ростові оплати праці в порівнянні з ростом обсягів виробництва. З огляду на, що ця витратна стаття відповідно до законодавства повинна своєчасно виплачуватися, то таке неузгодженість темпів зростання сприяє відтоку грошових коштів.

Утримання об'єктів житлово-комунального господарства (ЖКГ) (7 відомчих житлових будинків та 2 гуртожитки) обходиться підприємству в 860 тис.

Грн. Для зниження відтоку грошових коштів доцільно передати дані об'єкти на баланс міста.

Реалізація даних заходів забезпечить ВАТ «Одеська ТЕЦ» платоспроможність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баканов М.І. Теорія аналізу господарської діяльності / І.М. Баканов - М .: Фінанси і статистика, 2003 - С. 62-65
2. Балабанов І.П. Основи фінансового менеджменту / І.П. Балабанов - М .: 2004р., - С.24-26
3. Балацький О. Ф. Економіка і якість навколишнього природного середовища / О. Ф.Балацький, Д.Г.Мельнік, А.Ф.Яковлев. - Ленінград: Гидрометеоздат, 1984. - 188 с.
4. Бандурка О.М. Фінансова діяльність підприємства / О.М. Бандурка - К .: 2000., С. 57-59
5. Барнгольц С.Б. Економічний аналіз господарської діяльності. М.Фінанси і статистика 1984, с. 102-108
6. Бланк І.А. Стратегія і тактика управління фінансами -К, 2006, с. 158 - 165
7. Гавран В.Я. Управління інвестиційною діяльністю [Автореф. дис.кандідата економічних наук / Національний університет «Львівська політехніка» МОНУ] / В.Я. Гавран. - Львів, 2002. - 19с.
8. Горелова Є.І. Удосконалення ринкової інфраструктури в країнах СНД / Є.І.Горелова, Ю.Д. Бродові // Економічні інновації: Зб. наук. праць.-Одеса, 2001.-Вип. 11.-С. 163-169.
9. Грузинів В.П. Економіка підприємства: Учеб. посібник // В.П.Грузинов, Д.В. Грибов. - М .: Фінанси і статистика, 1998. - 208 с.
10. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18 вересня 1991 року № 1561-12 // Відомості Верховної Ради, 1991, N 47, ст.646.
11. Закон України "Про підприємство в Україні" від 18 вересня 1991 року № 1561-12 // Відомості Верховної Ради, 1991, N 47, ст.646.
12. Згуровський М.З. Системний аналіз: проблеми, методологія, додатки / М.З.Згуровський, Н.Д.Панкратова. - К .: Наукова думка, 2005. - 744 с.
13. Зорін І.В. Бізнес-планування: Моногр. / І.В.Зорін, В.А.Квартальнов. - М .: Радянський спорт, 2001. - 288 с.
14. Калиновський С.С. Стратегічний менеджмент / С.С.Калиновський, П.А.Гончаренко і ін .. - С-Пб .: Оркестр, 2006. - 561с.
15. Калюжний І.Л. Антикризовий менеджмент. [Уч. Посіб] / І.Л.Калюжний. - Севастополь: Арт-Принт, 2006. - 128 с.
16. Ковальов В.В. Фінансовий аналіз, управління капіталом, вибір інвестицій, аналіз звітності / В.В. Ковалев- М .: Фінанси і статистики, 2006, 245 с.
17. Коробов М.Я. Фінанси промислового підприємства. -К, 2005, с. 91-92
18. Котлер Ф. Основи маркетингу. [Переклад з англ.] / Ф. Котлер - М .: Бізнес-

- книга, 1995.-699 с.
- 19.Крейнина М.Н. Аналіз фінансового стану та інвестиційний привабливості акціонерного товариств промисловості - М; АТ "ДІС" 2004, с. 26-28
  - 20.Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання - К, 2001, с. 210-240
  - 21.Менеджмент: Навчальний посібник [За ред. В.Ф. Семенова, О.Л. Михайлюк]. - Київ, Центр навчальної літератури, 2004.- 407 с.
  - 22.Основи фінансового менеджменту. Як управляти капіталом. М.; Фінанси і статистика, 2006, с. 192-198
  - 23.Панков Д.А. Сучасні методи аналізу фінансового стану - М; ТОВ "Профіт" 2005 року, с. 35-39
  - 24.Петров В.В Ковальов та інші Як читати баланс -2 видавництво М. 2004 р с. 119-124
  - 25.Пивоваров А.М. Стратегічний менеджмент холдингу .- Санкт-Петербург, 2017, с. 84-86
  - 26.Полій В.Ф. Теорія бухгалтерського обліку - М Фінанси і статистика, 2019, с. 147-151
  - 27.Психологія менеджменту / Под ред. проф. Г. С. Никифорова. - 2-е вид. - Х .: Гуманітарний центр, 2002. - 556 с.
  - 28.Русак Н.А., Русак В.А. Основи фінансового аналізу М 2005р., С. 62-71
  - 29.Савицька Г.В. Аналіз господарської діяльності - М .2018 р, с. 41-48
  - 30.Савицька Г.В. Аналіз господарської діяльності промислового підприємства - М .2006 р, с. 24-29
  - 31.Савицька Г.В. Теорія аналізу господарської діяльності - М .2017г., С. 89-95
  - 32.Сімов'ян С.В. Фінанси та економіка. Україна - погляд з 2004 р. Х, Основа, 2004, с. 48-53
  - 33.Стоянова Е.С., Бикорва Є.В. , Бланк І.А. Управління оборотним капіталом М 2018 г., с. 27-33
  - 34.Стражев В.І. Аналіз господарської діяльності в промисловості М. 2017р. , С. 46-58
  - 35.Стражев В.І. Основи оперативного економічного аналізу роботи промислових підприємств М. 2017р., С. 94-105
  - 36.Томашевич В.І. Оцінка кредитоспроможності підприємства / В.І. Томашевич - М.: 2018р., 321с.
  - 37.Шеремет А.Д. , Сайфулін Р.С. Методика фінансового аналізу, -М, 2006р. , С. 165-174
  - 38.Ягурова А. управленчиськоє облік, досвід економічно розвинених країн - М., 2018р. , с.73-80
  - 39.Козлова Е.П., Бабченко Т.Н., Галанина Е.Н., Бухгалтерський облік. Підручник. М.Проспект, 2006.

40. Садикова І. Оформлення прийому грошових коштів // Фінансова газета № 36, 2000. с.5
41. Хорін О.М. Звіт про рух грошових коштів // Бухгалтерський облік N 5, 2006, с.19-28.

